

Eesti Reformierakonna ning Isamaa ja Res Publica Liidu koalitsioonilepe Tartu linna valitsemiseks aastatel 2011–2013

Käesolev lepe tugineb Eesti Reformierakonna ning Isamaa ja Res Publica Liidu valimisprogrammidele 18. oktoobri 2009. a. Tartu Linnavolikogu valimisteks, Tartu linna arengukavadele, osapoolte maailmavaatelisusele ning teiste erakondade 2009. aasta valimisprogrammidele.

Paljude investeerimiskavade teostamine sõltub Euroopa Liidu, riigi ning linna rahalistest võimalustest, mis on otseselt seotud üldise majanduskeskkonna muutustega. Koalitsioonileppe prioriteediks on kõigi tartlaste toimetulek ja heaolu ning avalike teenuste arendamine.

Linnajuhtimise põhimõtted

Ühendades endas traditsioonid ja pürgimuse modernsusele, toetuvad partnerid võimaliku moodustamisel ja linnajuhtimises järgmistele väärtustele:

- **Elukeskkonna** järjekindel paremaks muutmine ning parima hariduse tagamine igas haridusastmes.
- **Avatus.** Linlaste laialdane kaasamine otsustusprotsessidesse. Tõdede, uskumuste, väärtuste ja elustiilide paljususe tunnustamine.
- **Osalus.** Sotsiaalsete väärtuste ja ühiskonna sidususe olulisus. Linlaste vastutustunne kogukonna ees ja aktiivsus ühistegevuses.
- **Innovatiivsus.** Uute ideede ja lahenduste väljatöötamine, kasutamine ja tunnustamine. Teadmispõhisele majandusele üleminek, ettevõtlikkus ja majanduslik avatus.
- **Säästlikkus.** Kokkuhoiu ja tõhususe väärtustamine nii valitsemisel, linnaruumi kujundamisel kui ka igapäevases linnaelus. Tagame linnaelarve tasakaalu ning hoiame linna tegevuskulud kontrolli all.
- **Sünergia.** Stimuleeritakse koostööd ja integreerivaid piiriüleseid ettevõtmisi.

Tartu on modernse elukeskkonnaga linn

Arendades Tartut „Targa linna“ põhimõttel, võtame kasutusele uudseid lahendusi linnaehituses ja –majanduses. Parendame linnas tehnilisi taristuid, mis on ökonoomsed, jõuavad iga majapidamise ja ettevõteteni. Tõstame Tartu linnaruumi turvalisust ja miljööväärtuslikkust ning arendame ja kasutame seda jätkusuutlikkuse printsiibil. Jätkame Tartu integreerimist rahvusvahelisse transpordivõrku ja linna transpordikorralduse muutmist turvalisemaks, kliendi- ning keskkonnasõbralikumaks.

- Tõstame linlaste rahulolu ühistranspordi teenusega, rakendades tänapäevaseid lahendusi, et informeerida reisijaid busside saabumisest, analüüsida busside täituvust ning optimeerida

- liinivõrku. Kindlustame linnaliinide bussipeatused bussiootepaviljonide- või varikatustega.
- Koostöös naabervaldadega pikendame linnaliine ümbruskonna asumiteni. Usaldame piletimüügi ja liinide tellimise transpordikeskusele, mille haldajaks on linn, ning korraldame hanked liinivedajatele.
  - Suurendame keskkonnasõbralike gaasil sõitvate busside kasutust Tartus ja arendame biogaasi kasutuselevõttu linna transpordisüsteemis.
  - Kaalume Tartu põhiliinile tasuta bussiliikluse loomist.
  - Toetame jätkuvalt vanemate kui 65-aastaste inimeste tasuta bussisõitu.
  - Meie strateegiliseks eesmärgiks on tihedam koostöö Tartu ümbruskonna valdadega.
  - Toetame suurelamurajoonides parkimiskorralduse lahendamist ning haljastuse ja mänguväljakute rajamist. Toetame kortermajade energiatõhusate lahenduste kasutuselevõttu ning modernsete jäätmekogumisjaamade ehitamist. Peame tähtsaks korteriühistute hoovialade ja juurdepääsuteede kooskõlla viimist päästeameti vajadustega.
  - Kaasates korteriühistuid, aitame kaasa korterelamute soojustamisele.
  - Energia kokkuhoiuvalase töö ning energiasäästliku eluviisi edendamiseks toetame sõltumatu kompetentsikeskuse ja koostööorganisatsiooni Tartu Regionaalne Energiaagentuur (TREA) arengut.
  - Rajame jäätmekogumisjaama Turu tänavale.
  - Toetame Tartu ühe olulisema värava, Tartu raudteejaama avamist linlastele 2012. aastal.
  - Koos riigiga alustame Tartu ringtee ja Ringteesilla ehitust.
  - Tagame mugava liikumise Tartu kesklinna ning Tartu lennuvälja ja Tallinna Lennart Meri lennujaama vahel.
  - Toetame kiire ning mugava rongiühenduse väljaarendamist Tallinn-Tartu-Valga-Riia liinil.
  - Toetame keskkonnasäästlikku liiklemist, luues keskkonnasõbralikele liiklemisvahenditele Tartus spetsiaalsed parkimiskohad ja laadimispunktid ning tagame neile tasuta parkimise.
  - Rajame koolide, ülikoolide, bussijaama ja raudteejaama juurde turvalised rattahoidlad.
  - Jätkame Tartu linna rattateede võrgustiku arendamist. Kaasame teisi omavalitsusi Lõuna-Eesti rattateede võrgustiku väljaarendamiseks.
  - Toome aktiivse elu Emajõe. Selleks kaasame Euroopa Liidu vahendeid, et alustada atraktiivse jõekeskuse Lodjapargi ehitust. Toetame sõude- ja aerutamisspordi ning veemotospordi arendamist.
  - Väärtustame Tartut riigisisese ja rahvusvahelise turismikeskusena, kaasates Euroopa Liidu vahendeid.
  - Veesõidu hõlbustamiseks rajame Emajõe paadisadamaid ning toetame paaditankla valmimist.
  - Puhastame Emajõe kaldad ning rajame kallastele mugavad piknikupaigad ja terrassid.
  - Muudame Kūni tänava ja Kaubamaja esise haljasala peredele mõnusaks puhkealaks ning vabaõhuürituste toimumispaigaks.
  - Toetame Pisarate pargi planeeringu algatamist ja rajamist.

- Laiendame traadita Interneti leviala kogu kesklinna alale ning koostöös Tartu Ülikooli Kliinikumiga ka kliinikumi hoonetes.

Tartu on hooliv linn

Kõigil tartlastel peab olema võimalus elada väärikalt. Tartus on inimesest hooliv ja turvaline elukeskkond ning iga inimene vastutab oma tegevuse ja selle tagajärgede eest. Heal tasemel tervishoid ja ravi, sotsiaalhoolekanne, sotsiaalkindlustus ja tööhõive tagavad Tartu elanikele tervise hoidmise ja taastamise ning tervise- ja sotsiaalprobleemide lahendamise võimalused ning elukestva toimetuleku.

- Jätkame koostöös riigi ja erasektoriga programmi „Igale lapsele lastehoiukoht“.
- Võtame eesmärgiks, et ühe pere lapsed saaksid käia samas lasteaias.
- Uute koolide ja lasteaedade ehitamisel ning rekonstrueerimisel lähtume energiasäästlikkuse põhimõttest.
- Toetame mängurühmade loomist kodustele väikelastele.
- Jätkame mänguväljakute rajamist, mille tulemusena on aastaks 2013 Tartu igas linnaosas lastele avatud mänguväljak.
- Jätkame sünnitoetuste maksmist.
- Nõustame koole koolitoidu pakkumisel, jälgides, et koolitoit oleks tervislik, ning soodustame kodumaise mahetoidu pakkumist. Vaatame üle koolitoidu rahastamise, tagades kõigile lastele, sõltumata perekondlikust rahalisest seisust, täisväärtusliku koolitoidu. Linna panus koolitoidu rahastamisel ei vähene.
- Tervishoiu edasiseks süsteemseks arendamiseks uuendame Tartu linna terviseprofili.
- Maksame täiendavate sotsiaaltoetuste raames Tartu linna vanaduspensionäridele retseptiravimitoetust.
- Toetame Tartu Ülikooli kliinikumi Maarjamõisa meditsiinilinnaku teise ehitusetapi valmimisel 2011-2013.
- Jätkame hooldusravi- ja hosiipitteenuse linnapoolset toetamist kliinikus.
- Vähendame kinnistuomanike koormisi linnaterritooriumi hooldamisel.
- Alustame kodualuse maa maamaksust vabastamist kuni 50% ulatuses 2012. aastast.
- Loomme koos riigiga võimalusi töötute ümberõppeks ja kvalifikatsiooni tõstmiseks vastavalt nende võimetele.
- Laiendame pere-, majandus- ja finantsraskustesse sattunud tartlastele toimetulekunõustamise teenuseid, sh inimestele, kellel on probleemid kodulaenu tasumisega.
- Jätkame munitsipaal- ja sotsiaaleluruumide teenuste arendamist ning pakkumist vähekindlustatud ja hättasattunud inimestele.
- Jätkame eakate päevakeskuste võrgustiku arendamist. Tõstame linnaasutuste, sh koolide osa piirkonna kogukondliku, sh huvitegevuse korraldamisel.
- Arendame edasi haigete, eakate ja puuetega inimeste koduhooldust, koduõendust ja eakate

häirenupu teenust.

- Toetame represseeritute ühendusi Tartus.
- Koostöös päevakeskustega jätkame toitlustusteenuse pakkumist eakatele.
- Töötute rakendamiseks jätkame avalike tööde rahastamist linnaeelarvest.
- Koostöös erivajadustega inimeste ühendustega jätkame vajalike teenuste arendamist ja osutamist.
- Linnaruumi planeerimisel, renoveerimisel ja kasutuslubade väljastamisel arvestame erivajadustega inimeste vajadustega.
- Toetame rahaliselt erivajadustega inimesi nende eluruumide kohandamisel tulenevalt puudest.
- Koostöös riigiga ehitame Käopesa Lastekodule peremajad.
- Korraldame 1941. aasta juuniküüditamise 70. aastapäeva mälestuspäeva.
- Jätkame Laste Turvakodu renoveerimist.
- Koostöös riigiga kavandame ja ehitame aktiveerimis- ning rehabilitatsioonikeskuse kodututele ja töötutele.
- Planeerime VTHK Nõlvaku tänava pansionaadile teise järgu ehitust.
- Tunnustame tublimaid Tartu politseinikke, abipolitseinikke, kaitseliitlasi, päästeteenistujaid.

Tartu on teadmuslinn

Teadmuslinnana on Tartu rahvusvaheliselt mainekas ülikoolilinn, kus on kõik tingimused, et omandada mitmekülgseid, kvaliteetseid teadmisi ja teha teadustööd. Haridus- ja teadusasutused on linna kõige suuremad tööandjad. Õppetöö kõrge kvaliteedi tagab lõimunud võrgustikupõhine haridussüsteem, millesse kuuluvad üld-, kutse- ja kõrgharidus. Lähtume hariduse arengukava läbivaatamisel muutuvatest demograafilistest oludest, kindlustades jätkuvalt kõrge hariduskvaliteedi ning hästi toimiva haridusvõrgustiku.

- Valmistame ette uue Tartu linna haridusvõrgustiku arengukava ja korrastame koolivõrgustiku.
- Tagame Tartus rahvusvaheliselt tunnustatud õppekava alusel toimiva keskhariduse kättesaadavuse, kus saavad õppida Tartus töötavate välismaalaste lapsed ja teistes riikides oma haridusteed alustanud kooliealised tartlased.
- Kaasajastame kõik Tartu koolimajad ja varustame need vajalike infotehnoloogiliste lahendustega. Hõlbustame nii õpilaste kui ka õpetajate tööd ning alustame pilootprojekti digitaalse õpikeskkonna loomiseks.
- Korraldame õpetajatele vastavad koolitused, et nad kasutaksid ainetundides aktiivselt innovaatilisi lahendusi.
- Jätkame kuld- ja hõbemedaliga gümnaasiumilõpetajate premeerimist ning tunnustame rahvusvahelistel olümpiaadidel osalenud õppureid.
- Soodustame üldhariduskoolide, Kutsehariduskeskuse ning kõrgkoolide koostööd,

võimaldamaks õppuritel saada parim haridus.

- Jätkame Tartu koolistaadionite korrastamist.
- Koostöös Kaitseväge Ühendatud Õppeasutustega ning Kaitseväe ühiskondliku kaitseõpetuse kursused.
- Toetame majandusõpet ja ettevõtlikkuse arendamisele suunatud tegevusi Tartu koolides.
- Viime lõpuni Tartu Herbert Masingu Kooli üleandmise riigile hiljemalt 2011.a sügiseks.

Ülikoolilinn Tartu

- Teostame koostööprojekte Tartu Ülikooli, Eesti Maaülikooli ning teiste kõrgkoolide, kultuuriasutuste ning erasektoriga, et ühiselt arendada Tartut kõrgis eluvaldkondades. Jätakuvalt kaasame ülikoolid linna sõlmprobleemidele lahenduste otsimisele ning linnaruumi planeerimisele
- Toetame ülikoolide ja ettevõtjate koostööd ning soodustame innovaatiliste ettevõtete teket ja arengut koostöös Tartu Teaduspargi ja ettevõtlusorganisatsioonidega.
- Toetame Tartu kõrgkoolide taristu arendamist ning avatust linlastele.
- Toetame teadushuviliste õpilaste arengut ja korraldame teaduslaagreid.
- Jätkame Raefondi ja Joosep Tootsi Fondi preemiate ja stipendiumite maksmist Tartu ülikoolide tudengitele ja õppejõududele.
- Toetame rahvusvaheliste teaduskonverentside läbiviimist Tartus.
- Loome stipendiumi kraadiõppes tudeerivatele välistudengitele.
- Panustame Tartu kui rahvusvahelise konverentsiturismi sihtkoha tuntuse suurendamisesse.

Tartu on ettevõtluslinn

Tartu ettevõtlus on rahvusvaheliselt konkurentsivõimeline. Ettevõtluse löögijõu moodustavad rahvusvahelistel turgudel edukad ettevõtted juhtivates majandusvaldkondades, mida toetab mitmekesine uus ja vana majandus ning väikeettevõtlus. Kliendisõbralik ja keskkonda säästev tootearendus nii tootmises kui teeninduses tagab Tartu ettevõtjate edu.

- Kaasame ettevõtjad linna arengut puudutavate otsuste kujundamisse.
- Koostöös ülikoolide, Tartu Teaduspargi ja ettevõtetega soodustame innovatiivse ning teadusmahuka ettevõtluse arengut ja uute töökohtade loomist.
- Toetame Tartu Teadusparki Nanolabi hoone rajamist, luues sellega parimad võimalused Eestis tipp tehnoloogiafirmade arenguks.
- Väärtustame turismi kui suure potentsiaaliga ja tööhõivele olulist majandusharu.
- Julgustame ja nõustame inimesi ettevõtlusega alustama. Selleks jätkame Tartu ettevõtlusnädala ja ettevõtlusalaste koolituste korraldamist ning toetame Tartu Ärinõuandla ja Tartu Teaduspargi tegevust.
- Edendame koolides ettevõtluse aluste õpet, suurendades nii noorte tartlaste ettevõtlikkust ning valmisolekut oma äri alustamiseks.

- Koostöös riigiga jätkame koolitusprojekte, tagamaks soovijatele vastavad oskused kiireks naasmiseks tööturule.
- Linna ettevõtluskonkursil väärtustame ka säästliku ja rohelise mõttelaadiga ettevõtjaid.
- Toetame Tartu Loomemajanduskeskuse tegevust, mis elavdab uute kultuuri- ja loovtööstuse ettevõtete teket ja arengut ning korrastame hooned aadressil Kalevi tn 13, 15, 17.
- Toetame tootmise kiiret uuendamist, jätkates tööstusparkide paindlikku arendamist. Tagame koostöös ettevõtjatega neile vajaliku linna taristu arengu.
- Tegutseme selle nimel, et Tartu oleks hea teenindusega linn.

Tartu on loov linn

Tartu on Eesti kultuuri keskus, sügavate traditsioonidega, avatud ja arenev kultuurilinn - linn kultuuri loomiseks, tarbimiseks ja edasikandmiseks. Eestis ainulaadne Tartu kultuurikeskkond tõmbab magnetina loovinimesi. Ergas kultuurielu kujundab professionaalsetele loojatele stimuleeriva ja soodsa tegevuspinnase. Linnavõim teadvustab endale ja linlastele kultuuri ja spordi väärtusi, investeerides kultuuri- ja spordialasesse tegevusse, organisatsioonidesse, taristusse ja koolitamisesse.

- Eesti vanim teater Vanemuine koos kontserdimajaga on jätkuvalt linna üks kõige olulisemaid koostööpartnereid teatri- ja kontserdielu arendamisel. Toetame hoonete jätkuvat uuendamist ja *blackbox*'i rajamist. Tagame jätkuvalt eakatele ja lastele taskukohased võimalused väärtkultuuri nautimiseks.
- Toetame huvihariduse, sh tehnikaringide arengut eesmärgiga, et igal Tartu lapsel oleks võimalus osaleda huviharidusringide töös, olenemata tema perekonna majanduslikust seisust.
- Jätkame noortekeskuste arendamist ning kaasates Euroopa Liidu vahendeid, ehitame valmis Anne Noortekeskuse uue hoone ning renoveerime Lille Maja. Jätkame noortekohviku toetamist.
- Otsime lahendusi Tartu I Muusikakooli ruumiprobleemidele.
- Ehitame linna ja Euroopa Liidu vahenditega Lille mäele Tartu Keskkonnahariduse Keskuse ökomaja.
- Toetame noortele suunatud kultuuriürituste nagu tudengipäevade, festivalide ja klubiürituste läbiviimist Tartus. Oleme avatud uutele ja alternatiivsetele noorteüritustele ning algatustele.
- Tagame koostöös ülikoolide ja riigiga Ahhaa keskuse jätkusuutliku arengu.
- Toetame 2014. aastal avatava Eesti Rahva Muuseumi uue hoone valmimist Raadil.
- Kaasates Euroopa Liidu vahendeid, toetame vanatehnika muuseumi arendamist.
- Toetame traditsiooniliste kultuuriürituste korraldamist nagu Hansapäevad, laulupidu, linnaosade päevad, üliõpilaste laulupidu Gaudeamus, Emajõe Festival jne.
- Koostöös riigiga viime lõpule Pauluse kiriku renoveerimistööd.
- Jätkame kesklinna kultuurikvartali arendamist (Antoniuse õu, Mänguasjamuuseum jne).

- Valmistame ette Tartu Linnaraamatukogu ja Tartu Kunstimuuseumi ühise hoone ehitamist.
- Lisaks traditsioonilistele üritustele toome aastal 2011 Tartusse Euroopa suurima rahvatantsu ja rahvakunsti festivali Europeade.

Tervislikud eluviisid

- Arendame piki Emajõe kallast välja valgustatud tervisekoridori, mis kulgeb Tähtverest Ihasteni.
- Töötame selle nimel, et iga kodu lähedal oleks valgustatud terviserada.
- Toetame Tamme staadioni kui rahvusvaheliste võistluste toimumispaiga ja linnarahvale tervisespordivõimaluste pakkuja tegevust.
- Valgustame täies ulatuses Tähtvere dendropargi suusarajad ning tagame kvaliteetsed sportimisvõimalused suusatajatele, jooksjatele, rattasõitjatele ja teiste alade harrastajatele.
- Koostöös Eesti Maaülikooliga arendame Tähtvere dendro- ja spordiparki.
- Koostöös erasektoriga toetame Tartusse rannavõrkpalli ja rannajalgpalli sisehalli rajamist.
- Analüüsime ja korrigeerime Tartu spordijuhtimist ning rahastamist. Jätkame linna esindusklubide ning noorte andekate sportlaste ja tipp sportlaste toetamist.
- Alustame Tartu jäähalli planeerimist.
- Panustame Aura veekeskuse arendamisse ja jätkame laste ujumisõpetust.
- Toetame Tartu aerutajate ja sõudjate treeningbaasi rekonstrueerimistööd.
- Toetame Tartu nelikürituste jätkamist ning algatame terviseliikumise ürituste sarja „Terve Tartu“.

Avatud valitsemine ja linlaste laialdane kaasamine otsustusprotsessidesse

- Peame läbirääkimisi riigiga asutuste toomiseks Tallinnast Tartusse ning aitame leida riigiasutustele, sh Riigikohtule sobiva asukoha.
- Kaasame kõik volikogus esindatud poliitilised jõud linnaelu oluliste küsimuste aruteludesse juba otsustusprotsessi algfaasis.
- Kaasame senisest enam seltse ning ühendusi linna arendusprojektidesse. Langetame suurt avalikku huvi pakkuvaid otsuseid alles pärast nende põhjalikku läbiarutamist kodanikuühenduste ja piirkondlike seltsidega.
- Loome linlastele rohkem interaktiivseid võimalusi rääkida kaasa linnale tähtsate otsuste, sh planeeringute ettevalmistamisel, kasutades selleks sotsiaalvõrgustikke, veebifoorumeid, linna kodulehte ning teisi moodsaid suhtlusvahendeid.
- Delegeerime ülesandeid koos vastava eelarve ja vastutusega kodanikuühendustele seal, kus nad osutuvad linnavalitsusest otstarbekamaks teenusepakkujaks.
- Loome kõigile tartlastele mõeldud „Heade mõtete fondi“, millega toetame linlaste omaalgatuslikke projekte, kaasates seeläbi kolmandat sektorit.
- Lihtsustamaks tartlaste asjaajamist, arendame linna juhtimises „ühe akna teeninduse“ põhimõtet (*one-stop shop*), mis tähendab, et võimalusel suhtleb linnakodanik asjaajamistes

vaid ühe ametnikuga ning muud protseduurid viiakse läbi linnavalitsuse siseselt.

- Jätkame Tartu Noortevolikogu toetamist ning noorte esindajate kaasamist linna otsustusprotsessi.
- Koostöös ülikoolide ja mittetulundusühingutega alustame sallivuse tõstmise programmi, et Tartus tunneksid ennast turvaliselt kõik elanikud, hoolimata nende east, soost, rahvusest, nahavärvist jne. Suurendame muukeelse elanikkonna võimalusi nende aktiivseks tegevuseks eesti keele- ja kultuuriruumis.

Tööjaotus linna juhtimisel ja esindamisel

- Eesti Reformierakond täidab loodavas linnavalitsuses linnapea koha ning kahe abilinnapea kohad ning linnavolikogu aseesimehe koha.
- Isamaa ja Res Publica Liit täidab linnavolikogu esimehe koha ja loodavas linnavalitsuses kaks abilinnapea kohta.
- Eesti Reformierakond täidab Tartu Linnavolikogus nelja linnavolikogu komisjoni esimehe kohad.
- Isamaa ja Res Publica Liit täidab Tartu Linnavolikogus kolme linnavolikogu komisjoni esimehe kohad.
- Opositsiooniparteid täidavad Tartu Linnavolikogus ühe linnavolikogu komisjoni esimehe koha.

Kodukord

- Koalitsiooni töö juhtimiseks luuakse koalitsiooni nõukogu, kuhu kuuluvad Reformierakonna Tartu piirkonna esimees, Isamaa ja Res Publica Liidu Tartu piirkonna esimees ning mõlemast erakonnast veel kaks esindajat.

Tartus, 12. mail 2011. a

Urmas Kruuse
Eesti Reformierakond
Tartu piirkonna esimees

Peeter Laurson
Isamaa ja Res Publica Liit
Tartu piirkonna esimees